Anul I. — Nrul 6. Prețul unui exemplar **4** Lei. Timișoara, 24 Iulie 1927.

SVASTICA BANATULUI

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CREȘTINE

De sub președenția D-lui Prof. *A. C. CUZA*

ABONAMENTUL PE UN AN
Pentru plugari și muncitori Lei 200 | Pentru bănci și fabrici Lei 500
Pentru intelectuali . . . „ 300 | Abonament de sprijin „ 1000
Jugoslavia 200 Dinari :-: In America 4 Dolari

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
TIMIȘOARA
I., Str. Gheorghe Coșbuc 2.

ANUNȚURILE
se primesc la Administrația ziarului și la toate agențiile de publicitate

A murit M. S. Regele Ferdinand I.

A murit cel mai mare Rege, cel mai mare Român.

A murit Infăptuitorul visurilor noastre seculare, a murit Părintele Neamului Românesc.

A închis ochii pentru totdeauna regele Ferdinand I. al României.

Țara dela un capăt la altul, plânge moartea Suveranului său iubit și slăvit.

Indurerat și smerit, poporul român îngenunche la sicriul Aceluia, care a făurit pentru vecie unitatea națională a tuturor românilor.

In veci fie slăvită amintirea Lui. Odihnească în pace!

†

Un erou

Tu, cel ursit, să dai înfăptuire,
Visului sfânt, pe care an cu an,
L-a așteptat, din prim-alcătuire
Poporul nost, Carpato-Dunărean.
Tu, ce-ai dat țărei, slavă și mărire,
Și vechiul ei hotar, Daco-Roman.

Tu, cel mai bun și mai iubit Român,
Te-ai dus naintea sfântului Divan?
Te-au chemat oare Mircea cel bătrân,
Carol cel mare, Mihai și Ștefan?

Te-au chemat ei și Tatăl cel Divin,
Ca să veghiați, la al țărei destin?

Doar trupul Tău, Erou între Eroi,
Doar trupul Tău, doar el e muritor!
Sufletu Tău, va trăi printre noi,
Atât, cât va trăi al nost popor.
Și va trăi, în vecii, vecilor!

Ostașii Tăi și neamul, ne legăm,
Și facem jurământ:
„Țara ce ne-ai lăsat, s-o apărăm"
Și facem legământ:
„Că zid, în jurul DINASTIEI o să stăm."

G. IONESCU-RADU,
ofițer superior, invalid din războiu.

Din viața glorioasă a marelui Rege Ferdinand I

Regele Ferdinand s'a născut în anul 1865 în 12 August cu numele de Ferdinand - Victor - Albert - Mainrad, într'unul din acele două leagăne de piatră ale puternicului neam al Hohenzollernilor, castelul Sigmaringen, așezat la poalele munților Suabiei, pe malul stâng al Dunărei.

El este al doilea fiu al principelui Leopold de Hohenzollern, fratele Regelui Carol.

Studiile și le-a făcut mai întâi la gimnaziul public. Cea mai mare parte din copilărie și-a petrecut-o la Düsseldorf pe Rin, un centru de artă și cultură.

Aici și-a isprăvit studiile secundare trecându-și examenul de bacalaureat.

Când a obținut bacalaureatul i s'a conferit titlul de ofiter, drept pe care-l aveau principii în Germania și a fost repartizat regimentului I din Garda Imperială dela Potsdam.

Inainte de a intra efectiv în cadrele armatei active pentru a se specializa mai bine în cariera armelor a urmat cursurile școalei de război dela Cassel.

După terminarea acestor cursuri și după doi ani de activitate în armată a urmat la Tubingen și Leipzig cursuri de dreptul ginților, drept roman, economie politică, științi financiare și istorie.

In acest timp de pregătire temeinică atât în domeniul armelor cât și cel pur și științific, se ivește în România chestiunea succesiunei la tron și în 1886 marele suveran Regele Carol și Regina Elisabeta în înțelegere cu guvernul lui I. C. Brătianu, hotărâse aplicarea art. 82, 83 și 84 din Constituție, alegându-se un principe în linie coborâtoare directă și legitimă a Regelui Carol I de Hohenzollern.

La 10 Mai 1866 se votase deja indigenatul familiei Hohenzollern din care s'a fondat dinastia română.

Fratele Regelui Carol și fiul său mai mare Vilhelm renunțând la dreptul de succesiune au trecut acest drept principelui Ferdinand care la 14 Noembrie 1886 a și fost înscris în cadrele armatei române cu gradul de sublocotenent și repartizat la regimentul al 3-lea de linie din București.

După câtva timp principele Ferdinand a plecat din nou în streinătate pentru a-și termina studiile.

La 1889 Martie 14, Senatul României a înscris printre membrii săi pe principele moștenitor. La 17 Marite 1889 printr'un jurnal al Consiliului de ministri se decretase că principele Ferdinand va purta titlu de „Alteță Regală, Principe de România".

La 19 Aprilie a aceluiaș an Alteța Sa Regală se întoarce dela studii și i se face o măreață primire în București. La 26 Aprilie, Principele Moștenitor intră efectiv în cadrele armatei române ale regimentului al 3-lea de linie.

La 9 Mai, A. S. R. Principele Ferdinand și-a luat locul în Senat.

La 29 Decembrie 1892 este înaintat la gradul de maior și numit comandant al batalionului 1 de vânători.

La 29 Decembrie 1892, în urma tratativelor duse, s'a celebrat cu mare pompă căsătoria A. S. R. cu principesa Maria-Alexandra-Victoria, principesă a Marei Britanii și Irlanda, Ducesă de Saxa Coburg Gotha, fiica mai mare a principelui Alfred - Ernest - Albrecht duce de Edimburg și Saxa Coburg-Gotha.

In ziua de 3 Octombrie 1893, s'a născut la Castelul Peleș din Sinaia Principele Carol. La 13 Octombrie 1894 s'a născut principesa Elisabeta-Iosefina-Victoria-Alexandra.

Pentru serviciile aduse armatei pe ziua de 1 Ianuarie 1895 principele Ferdinand este avansat la gradul de locotenent-colonel și mutat la regimentul 4 de roșiori și numit comandant al acestui regiment.

In anul 1897, din cauza unei răceli, a fost supus unei grele operații pe care a înfruntat-o cu ușurință grație rezistenței sale fizice.

Pe ziua de 8 Aprilie 1898 este înaintat la gradul de general de brigadă și numit comandant al brigăzei a 8-a de infanterie; apoi pe rând comandant al diviziei IV de infanterie, inspector general al cavaleriei și comandant al corpului II de armată.

Pe ziua de 10 Mai 1904 este înaintat general de divizie și lăsat la acelaș comandament. In 1905 moare tatăl principelui Ferdinand, principele Leopold de Hohenzollern.

In 1899 Decembrie 27 s'a născut principesa Maria, actuala Regină a Sârbilor, Croaților și Slovenilor. La 5 August 1903 se naște principele Nicolae-Ferdinand iar la 23 Decembrie 1908 se naște principesa Ileana.

In 7 Aprilie 1911, Principele Ferdinand este înaintat la gradul de general de ,corp de armată numit inspector general al cavaleriei.

In 1913 în calitate de generalism al armatei a comandat armata în campania din Bulgaria.

In dimineața zilei de 27 Septembrie 1914 Regele Carol se stinge din viață la castelul Peleș din Sinaia.

Duminică 28 Septembrie 1914, pleacă din Sinaia MM. LL. Regele Ferdinand și Regina Maria și sosesc în aceiași zi în București.

Prima cuvântare rostită în Parlament

Cea dintâi cuvântare în calitate de Principe Moștenitor și senator, a ținut-o Principele Ferdinand la 9 Mai 1889 în adunarea Senatului. Tratând despre regimul monarhic reprezentativ, Principele Ferdinand a spus:

„Regimul monarhic reprezentativ — negreșit cea mai bună formă de guvern, căci dă poporului toate garanțiile — cere totuși dela Suveranul care voește să-l aplice cu sinceritate o mare încercare și o conștiință desăvârșită a întocmirilor și a oamenilor țării. „Voiu contopi astfel existența țării cu a mea: în mine veți găsi un coleg mândru de a conlucra la tot ce va da tărie și strălucire patriei noarstre neatârnate".

La 14 Martie 1890, Principele Ferdinand, a pronunțat, tot în Adunarea senatorilor, cuvântarea următoare:

„Astăzi sărbătorim aniversarea proclamării regatului. Senatul a ales, este acum un an, această dată scumpă tuturor românilor al acestui Inalt corp. Sunt fericit că mă găsesc în mijlocul Domniilor-voastre, spre a vă reînoi toată mulțumirea ce simt de a putea lua parte la desbaterile domniilor-voastre, urmărindu-le cu cel mai viu interes. Vă urez din tot sufletul ca lucrările Senatului să fie totdeauna roditoare pentru scumpa noastră Românie".

Proclamațiunea

M. Sale Regelui Ferdinand I la suirea Sa pe tronul României

Regele Carol I, murind la Sinaia, în dimineața zilei de 27 Septemrie 1914, Principele moștenitor Ferdinand, s'a urcat pe tron, depunând jurământul, în sala Adunării Deputaților, la 28 Septembrie 1914. In fața reprezentanților națiunii, Regele Ferdinand I a citit proclamațiunea următoare:

„Chemat prin grația lui Dumnezeu și voința națională de a fi urmașii Marelui Intemeietor care Mi-a lăsat ca sfântă moștenire simțimintele de iubire și credință ale unui întreg popor găsesc în dragostea Mea pentru neam puterea de a păși fără șovăire spre îndeplinirea marei, dar grelei mele sarcini.

„Pilda Aceluia, pe care-L plâng toți ca pe un părinte și convingerea că numai printr'o neîncetată propășire se poate asigura viața trainică a unui popor, Imi vor fi călăuza în sforțările mele, spre a-Mi jertfi întreaga muncă a vieței, pentru dezvoltarea acestui stat.

„In îndeplinirea acestei înalte

BCU Cluj / Central University Library Cluj

datorii, pe care o îmbrățișez cu neclintită credință și nestrămutată dragoste, stă cea mai dulce mulțumire ce o pot dobândi.

„Printr'însa aduc cel mai mare prinos de recunoștință Aceluia a cărui amintire e cea mai scumpă legătură între țară și Casa Mea.

„In rodnica domnie, care face mândria istoriei noastre, primul Rege al României a găsit cel mai puternic sprijin în unirea tuturor Românilor în jurul Tronului, ori de câte ori împrejurări mari impuneau această datorie.

„Sunt sigur că, însuflețiți de același înalt patriotism, Românii vor ști și în viitor să dea Tronului și țării unirea în cugetare și în acțiune, care e singura chezășie a unei sănătoase propășiri naționale.

„Dumnezeu, care după atâtea grele încercări, a binecuvântat munca acelora care s'au devotat binelui acestui neam, nu va lăsa să scadă ceeace cu atâta trudă s'a clădit, și va ocroti, cu dragoste pentru acest popor, munca fără preget ce sunt hotărât, ca bun Român și Rege să închin iubitei mele țări“.

Proclamația
M. S. Regelui Ferdinand I către poporul român în 1916

Romăria declarând la 14 August 1916 război Austro-Ungariei, M. S. Regele Ferdinand a lansat următoarea proclamațiune către poporul său:

ROMANI,

Războiul, care de doi ani a încins tot mai strâns hotarele roastre, a zdruncinat adânc vechiul așezământ al Europei și a învederat că pentru viitor numai pe terenul național se poate asigura viața pașnică a popoarelor. Pentru neamul nostru el a adus ziua așteptată de veacuri de conștiința națională, ziua unirii lui.

De noi atârnă azi să scăpăm de sub stăpânirea străină pe frații noștri de peste munți și din plaiurle Bucovinei, unde Ștefan cel Mare doarme somnul lui de veci.

Numai în virtuțile, vitejia noastră, stă putința de a le reda dreptul ca într'o Românie întregită și liberă, dela Tisa până la mare, să propășească în pace, potrivit datinelor și aspirațiunilor gintei noastre.

ROMANI,

Insuflețiți de datoria sfântă ce ni se impune, hotăriți să înfruntăm cu bărbăție toate jertfele legate de un crâncen război, pornim la luptă cu avântul puternic al unui popor care are credința neclintită în menirea lui.

Ne vor răsplăti roadele glorioase ale izbândei

Cu Dumnezeu înainte!

FERDINAND.

Regele Ferdinand I către ostași

OSTAȘI,

V'am chemat ca să purtați steagurile voastre peste hotarele unde frații voștri vă așteaptă cu nerăbdare și cu inima plină de nădejde.

Umbrele marilor Voevozi Mihai Viteazul și Ștefan cel Mare, ale căror rămășițe zac în pământurile ce veți desrobi vă îndeamnă la biruință ca vrednici urmași ai ostașilor care au învins la Războeni la Călugăreni și la Plevna.

Veți lupta alături de marile națiuni cu care ne-am unit. O luptă aprigă vă așteaptă Cu bărbăție să îi îndurăm însă greutățile și cu ajutorul lui Dumnezeu izbânda va fi a noastră.

Arătați-vă deci, demni, de gloria strămună.

Dealungul veacurilor un neam întreg vă va binecuvânta și vă va slăvi.

FERDINAND.

Cuvântarea ținută de Regele Ferdinand
în sala Tronului, misiunii Ardealului, formată din episcopii Cristea și Hossu, d-nii Iuliu Maniu, Vaida-Voevod, Șt. C. Pop și V. Goldiș

In numele Românilor din vechiul Regat, din Basarabia și Bucovina, astăzi uniți, cu profundă recunoștință primesc hotărârea fraților noștri de peste Carpați de a desăvârși Unitatea Națională a tuturor Românilor și declar pe veci unite în Regatul României toate ținuturile locuite de Români de la Tisa până la Nistru.

Cu dragoste nețărmurită mi-am închinat viața scumpului meu popor, plin de credință în menirea lui istorică.

Prin lupte și prin jertfe Dumnezeu ni-a dat să înfăptuim aspirațiile noastre cele mai sfinte. Mulțumindu-i din adâncul sufletelor, ne îndreptăm gândurile către cei cari cu sângele lor au clăidit noul temeiu al desvoltării noastre naționale.

Prin devotament neclintit pentru opera lor li vom arăta recunoștința noastră, prin ei vom asigura roadele binefăcătoare ale crudelor încercări.

Pe acest temeiu al unei puternice democrații și al vieții frățești între popoare vom răspunde totdeauna simțimintelor aliaților noștri, alături de cari am luptat pentru marea cauză a dreptății și a libertății în lume

In această zi plină de cea mai curată bucurie, când, venind ca soli din frumosul Ardeal, îmi aduceți hotărârea dela Alba-Iulia, luată de un popor întreg de a fi unit de-a pururea cu Regatul Român, vă zic din adâncul sufletului: bine ați venit la zidurile acestui Palat care a fost martor celor mai mari evenimente din istoria modernă română.

Ni-ați adus nu numai dorul împlinit al câtorva milioane de suflete; ni-ați adus și inimile lor. și în primirea plină de dragoste frățească ce ați găsit-o între noi, ați putut simți pulsul Țării Mume, ce bate în același ritm cu al vostru.

In frumoasa sa cuvântare dl Goldiș a spus astăzi că unirea tuturor Românilor era o necesitate istorică. Această necesitate a fost înțeleasă de toți oamenii cu inimă patriotică de dincoace și de dincolo de Carpați, dela Nistru până la Tisa; dar dacă așa fusese scris în destinele neamului românesc, evoluția istorică avea nevoie de instrumente Dumnezeu, care a ocrotit necontenit în cursul veacurilor pe poporul Românilor, i-a dat bărbați cari au stat neclintit pe breșă, ținând sus stindardul ideii naționale; lor li-a dăruit suflet românesc li-a întărit mintea și otelit brațul ca să ducă barca românismului prin toate vijeliile vremurilor până la limanul dorit, unde după atâtea trude, atâtea suferințe, culegem roadele bine meritate ale unei lupte seculare.

Azi, când vedem înaintea mintii și înaintea ochilor noștri sevârșită clădirea măreață pe care Mihai Viteazul o începuse și pe care generații întregi apoi au visat-o, aduc prinosul meu de recunoștință tuturor acelora cari, în toate colțurile unde sună dulcele graiu românesc, au pus sufletul și puterile lor în serviciul idealului național.

După Basarabia, după Bucovina, mai lipsia o piatră din cele mai scumpe: Ardealul, cu ținuturile din Ungaria locuite de Români. Azi ni-ați adus și această ultimă piatră a clădirii, care încoronează marea operă de unire

Putem privi cu încredere în viitor, căci temeliile sunt puternice. Bazate pe principii democratice ce sunt o chezășie pentru desvoltarea firească a unei vieți sănătoase, ele sunt cimentate prin cerdința nestrămutată a unui șir întreg de generații, de apostoli ai idealului național; ele sunt și sfințite prin sângele vitejilor mei ostași, cari au luptat și au murit pentru Unire.

Dacă gândul meu s'a oprit cu emoție la acești bărbați români, nu putem uita în aceste clipe de veselie pe aliații noștri, cari, prin sprijinul lor necontenit, au fost și sunt colaboratorii noștri prețioși la realizarea visului nostru secular și cari prin victoria lor au contribuit atât de mult ca să putem trăi momentele mărețe ale presentului.

Privind opera istorică înfăptuită în zilele noastre să ne închinăm toate forțele noastre, unind cele din Vechiul Regat cu cele proaspete ce ni aduceți, ca să fim demni de prea frumoasa clădire ce am zidit-o. Să o păstrăm cu sfințenie, să o întărim ca s'o putem lăsa mai măreață mai puternică generațiilor viitoare, așa că moștenitorii vor putea spune despre fiecare din noi, exegit monumentum aere perennius. Să consacrăm unirea sufletelor dar și unirea la muncă roditoare, prin strigătul: Tăiască România Mare, puternică și unită!

Cum s'a încoronat M. Sa Regele Ferdinand I

Cu prilejul mărețului act al Incoronării după cuvântarea rostită la Alba-Iulia de Mihail Pherekyde, fost președinte al Senatului, Regele a mulțumit președinților Corpurilor Legiuitoare, prin următoarele cuvinte memorabile:

„Cu adâncă emoțiune primesc în chip solemn această Coroană moștenită dela neuitatul și înțeleptul Meu Unchiu ca un simbol al vitejiei Românești și al unirei între Domn și Țară.

Plină de strălucire s'a așezat acum 41 ani pe capul primului Rege al României, după războiul de independență și proclamarea Regatului.

Atotputernicul ne-a învrednicit s'o vedem și mai strălucită astăzi, când, în urma grelelor lupte purtate de întreaga suflare Românească, ea simbolizează îndeplinirea acelui mare și sfânt dor secular: unirea tuturor țărilor locuite de români.

Dea Domnul ca această Coroană împreună cu cea a scumpei Mele Soții și vrednică tovarășă de muncă și suferință pentru binele obștesc să încununeze din neam în neam pe iubiții noștri urmași într'o Românie pururea glorioasă și fericită.

Sus inimile! Și să glăsuim după chipul strămoșilor:

„Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'însa și unii pre alții să ne îmbrățișăm să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi — să iertăm toate pentru Sfânta Unire.“

Așa să fie!

Actul comemorativ al încoronărei

Noi, Ferdinand I, Regele României, urmând la tron prin drept de moștenire în ziua de 28 Septembrie 1914, după trecerea la cele vecinice a slăvitului Nostru unchi, Carol I, Cel care cu ajutorul marilor patrioți, prin înțelepciunea și bărbăția poporului și vitejia oștirei a cucerit independența și întemeiat regatul, Am început cu binecuvântarea lui Dumnezeu Domnia Noastră în zilele grele de mari primejdii dar și de mari nădejdi.

Cea dintâi grije a Noastră a fost ca neamul, în fruntea căruia M'a așezat pronia cerească, să nu piarză prilejul de a-și asigura dreptul de a trăi netrunchiat și de sine stătător.

Luptele, jertfele și toată truda generațiilor trecute, cari dealungul veacurilor au isbutit să înalțe treptat dar sigur clădirea trainică a statului Nostru independent, Imi luminau zarea și Imi întăreau sufletul întru împlinirea datoriei Mele sfinte de domn și de român, cu încrederea în Dumnezeu și în puterea de viață a neamului.

Indemnat de cuvântul întregului popor și ajutat de sfatul acelora, cari cu credință s'au închinat Țării și Tronului, Am purtat războiul întregirei neamului și biruind restriștile. Am văzut înfăptuită unitatea națională, de atâta vreme așteptată.

In ziua de 9 Aprilie 1918 Basarabia s'a alipit de patria mumă; în ziua de 28 Noembrie 1918 Bucovina a revenit la vatra strămoșească iar la Alba-Iulia, în ziua de 1 Decembrie 1918, Banatul, Ardealul și părțile ungurene s'au declarat într'un singur glas unite pentru vecie cu Regatul român.

Spre a chema binecuvântarea lui Dumnezeu asupra acestor măreție fapte din cari a ieșit România Mare și spre a le da o consfințire în fața scumpului nostru popor, Ne-am adunat cu toții la Alba-Iulia, străvechea cetate a Daciei romane și a gloriei lui Mihai Viteazul și aici, azi 15 Octombrie 1922, de față fiind membrii Familiei regale, reprezentanții Suveranilor și țărilor aliate și amice, Senatul și Adunarea deputaților, căpeteniile armatei, membrii tuturor corpurilor constituite ale țării și Academiei Române și universităților, delegațiunile comunale urbane și rurale din întreaga țară și reprezentanții tuturor confesiunilor, Ne-am încoronat Eu și scumpa Mea soție Maria, părtașa suferințelor și bucuriilor Mele și ale țării, și pentru ca neuitată să fie amintirea zilei de azi am întocmit și subscris în al noulea an al domniei Noastre, acest de față document.

FERDINAND
MARIA

Ultimele clipe ale defunctului Suveran

M. Sa Regele Ferdinand I s'a stins din viață Mercuri dimineață (20 Iulie c.) vegheat de M. Sa Regina Maria, M. Sa Regina Elisabeta a Greciei, M. Sa Regina Maria a Jugoslaviei, A. S. R. Principele Nicolae și de Altetele Lor regale Principesa mamă Elena și Principesa Ileana.

Doctorul Mamulea care a stat tot timpul lângă patul Augustului bolnav, a prevăzut încă dela ora 1 și jumătate deznodământul fatal.

Ultimele cuvinte ale Regelui Ferdinand au fost:

„Mă simt foarte obosit“

Câteva minute mai târziu Marele Suveran s'a stins.

Era orele 2 și 15 noaptea.

Ministerul de externe comunică următoarele:

Ca urmare a afecțiunei de care Majestatea Sa Regele suferea dinainte și a bronchopneumoniei declarate în luna Martie, starea Sa generală a declinat continuu.

Inapetența, anemia și greutatea respirațiunei au îngreuiat, din ce în ce, munca inimei provocând în noaptea de 20 Iulie 1927, o stare de calopsus în urma căreia **Majestatea Sa** a sucombat la ora 2 și 15 minute în brațele **Majestății Sale Regina**, în prezența medicului Curții Dr. I. Mamulea și a surorii de caritate Annekint.

Până în ultimele momente **Majestatea Sa** Și-a păstrat întreaga conștiință și a încetat din viață fără dureri.

Ultimele sale cuvinte adresate **Majestății Sale Regina**, care Il susținea au fost „Mă simt foarte obosit“.

Proclamația guvernului către țară

ROMÂNI!

Primul Rege al României Intregite a încetat din viață.

O boală crudă l-a răpit pu-

nând astfel capăt înainte de vreme celei mai glorioase domnii sub care s'a întruchipat visul de veacuri al Neamului nostru.

Urcând treptele Tronului, Regele Ferdinand a făgăduit solemn în fața Reprezentanței Naționale că va fi Bun Român. Domnia Lui a dovedit cu prisosință că și-a împlinit pe deaîntregul făgăduința și astăzi plângem nemângâiați moartea celui mai mare și mai bun dintre români.

De-a lungul veacurilor românii nu vor putea niciodată să uite că n'a fost jertfa pe care Ferdinand I-iu să n'o fi făcut pentru fericirea Țărei Sale.

Neclintit în credință și hotărîre în timp de război, înțelegător și blând, înțelept și drept în timp de pace, Ferdinand I va rămâne pururea Regele Intregirei Neamului și al marilor reforme cari au adus Statului dreptate, putere și liniște.

Nu putem rămâne mai statornici cedincioși marelui gând căruia El i-a închinat toată viața Sa, de cât fiind strâns uniți pentru liniștea și propășirea Patriei.

Cu neclintit devotament pentru Dinastie, cu respect față de Constituție și de legile Țărei să înconjurăm cu dragoste și cu încredere în menirea țărei pe Regele Mihai și să ne încordăm toate puterile pentru asigurarea viitorului strălucit al României Intregite, azi așa de greu încercată.

Președintele Consiliului de miniștri, Ion I. C. Brătianu; ministrul instrucțiunei, Dr. C. Angelescu; ministru de interne, I. G. Duca; ministru de finanțe, Vintilă I. C. Brătianu; ministrul afacerilor străine, N. Titulescu; ministrul agriculturei și domeniilor, C. Argetoianu; ministrul sănătății și ocrotirilor sociale, I. Inculeț; ministrul lucrărilor publice, I. Nistor; ministrul muncei, cooperației și asigurărilor sociale, Dr. N. Lupu; ministrul justiției, Stelian Popescu; ministrul cultelor și artelor, Alex. Lapedatu; ministru de război, General de Div. Ad. Paul Angelescu; ministrul comunicațiilor, C. D. Dimitriu; ministrul industriei și comerțului, L. Mrazec; subsecretar de Stat al ministerului de interne, R. Franasovici; subsecretar de Stat al ministerului de interne, G. Tătărescu; subsecretar de Stat la ministerul de domenii și agriculturei. G. Cipăianu; subsecretar de Stat al C. F. R., Al. Pericețeanu.

București, 20 Iulie 1927.

Regența a depus în 20 Iulie c. jurământul în prezența M. S. Regelui Mihai I și înaintea Adunărei Naționale
— Solemnitatea a avut loc la orele 4 d. a. la Cameră —

Adunarea Națională s'a întrunit la orele 4 d. a. spre a primi jurământul membrilor Regenței.

Toate partidele cari au reprezentanți în cele 2 Corpuri Legiuitoare au fost reprezentate.

Erau prezenți și reprezentanții clerului ortodox și a celorlalte culte.

In spatele băncei ministeriale se aflau ofițerii generali.

In partea dreaptă a tribunei președințiale mitropolitul Pimen al Moldovei, iar pe masă, sfânta Evanghelia și Sf. Cruce.

*

Solemnitatea a fost scurtă și extrem de impresionantă.

Imediat după ce membrii guvernului, în frunte cu d. Ion I. C. Brătianu au ocupat, pe estrada prezidențială, locuri pe ambele laturi, d. Al Brătescu-Voinești, directorul general al Camerei anunță:

M. S. Regele Mihai

Micul Suveran intră însoțit de Mama-Sa, A. S. R. Principesa Elena a României, îmbrăcată în doliu mare și rămâne, în picioare, în dreptul estradei regale.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Strigăte puternice de: Trăiască Regele Mihai! Ura! nu mai conetenesc.

Momentul este înduioşător şi mulţi din cei prezenţi au ochii înlăcrămaţi.

In acest timp, membrii Regenţei, A. S. R. Principele Nicolae, I. P. S. S. Patriarhul dr. Miron Cristea şi d. George Buzdugan au loc în faţa mesei de jurământ.

D. C. Nicolaescu, preşedintele Senatului, care a prezidat Adunarea Naţională, aduce la cunoştinţa Adunării că în conformitate cu Constituţia, convocarea de azi are de scop primirea jurământului Regenţei.

Se procedează la luarea jurământului.

*

Primul care a depus jurământul a fost A. S. R. Principele Nicolae.

Cu voce tare, subliniind fiecare cuvânt, A. S. Regală ţinând Sf. Cruce în mână a rostit următoarea formulă de jurământ:

„Jur credinţă Regelui Mihai I;

„Jur de a păzi constituţia şi legile poporului român, de a menţine drepturile lui naţionale şi integritatea teritoriului“.

După rostirea jurământului, A. S. R. Principele Nicolae a sărutat Sf. Cruce şi Sf. Evanghelie şi a semnat foaia de jurământ care a fost contra semnată de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei

Urmează apoi, rostind aceiaş formulă I. P. S. S. Patriahul României dr. Miron Cristea şi G. Buzdugan.

Regenţa a luat fiinţă legală.

Depunerea jurământului a fost adusă la cunoştiinţa obştească prin 101 tunuri.

După luarea jurământului Regenţei, d. C. Nicolaescu, preşedintele Adunărei Naţionale, dela tribuna presidenţială, spune:

Să trăiască Regele României Mihai I.

Adunarea Naţională isbucneşte în strigăte de „Trăiască Regele Mihai“

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen prezintă M. S. Regelui Mihai Sf. Cruce şi Micul Rege o sărută — mijlocul uralelor Adunărei.

Insoţit apoi de Mama Sa, A. S. Principesa Elena, părăseşte sala, urmat de membrii Regenţei şi de membrii guvernului.

Serviciul religios dela Catedrală

După solemnitatea ce a avut loc în palatul Audnării deputaţilor, noul Suveran, urmat de înaltă asistenţă, au trecut la Catedrala patriarhiei, unde s'a oficiat un serviciu religios de către I. P. S. S.Mitropolitul Moldovei Pimen Georgescu, asistat de PP. SS. LL. Arhiereii Platon şi Simion, vicarii Patriarhiei.

Inapoierea cortegiului regal la Cotroceni

După terminarea serviciului religios la orele 4 şi jumătate, cortegiul regal s'a înapoiat la palatul Cotroceni.

*

M. S. Regina Maria adânc înnerată şi nevoind să se despart de corpul neînsufleţit al Augustului Ei soţ, nu a participat la solemnitatea depunerei jurământului Regenţei.

Actul de deces al Regelui Ferdinand I

REGATUL ROMANIEI
MINISTERUL DE JUSTITIE

ACT DE MORTE

Dela anul una mie nou sute două zeci şi şapte, luna Iulie, ziua douăzei, orele 2,15 dimineaţa încetat din viaţă la palatul regal dela Sinaia, Majestatea Sa Regele Ferdinand, Victor, Albert, Meinrad, al României, în vârstă de 62 ani, născut la Sigmaringen la 24 August 1865, fiu al Alteţei Sale Principele Carol, Anton, Gustav, Eduard, Thasilo de Hohenzollern şi al Alteţei Sale Regale Principesa de Hohenzollern, Dona Antonia, Infanta Portugaliei, ducesă de Saxa.

Moartea a fost verificată de d-rul Mamulea, medicul Curţei regale.

Această declaraţie a fost făcută de următorii martori: d. Hiott, ministrul Casei Regale; d. dr. Mamulea, medicul Casei Regale; d. Ionel Brătianu, prim ministru, care după ce au citit acest act l'au subscris împreună cu noi, Stelian Popescu, ministrul justiţiei, oficer de stare civilă al familiei domnitoare împreună cu secretarul general al ministerului de justiţie în prezenţa d-lui I. I. C. Brătianu, preşedintele consiliului de miniştri.

Acest act de deces a fost încheiat de noi Steian Popescu, ministrul justiţiei, în trei exemplare: unul pentru arhiva Casei Regale, al doilea pentru arhiva statului şi al treilea pentru oficerul stării civile al Capitalei Bucureşti, care va transcrie în registrele stării civile.

Acest act a fost trimis la Bucureşti însoţit de un proces-verbal iscălit de aceleaşi persoane ca şi actul de deces.

Condoleanţele guvernului pentru Familia Regală

Majestăţei Sale Regina Maria
Sinaia

Marea durere a Majestăţei Voastre şi a Familiei Regale este împărtăşită de tot Neamul românesc.

Ferdinand I va rămâne în amintirea veacurilor marele Rege care a înfăptuit unitatea naţională a tuturor românilor mari.

Recunoştinţa ţării pentru gloria ce El a ştiut să asigure poporului care I-a încredinţat destinele sale, să fie pentru Majestatea Voastră, pe care nici dragostea poporului, nici istoria neamului nu o vor despărţi de viaţa şi de gândurile Marelui Rege, o mângâiere în ceasurile de durere pe care le trăim cu toţii

Strâns unit în jurul Dinastiei poporul român se va strădui să continue şi sub Domnia Regelui Mihai pe care-l va ocroti dragostea Majestăţei Voastre opera, atât de rodnică şi de glorioasă a Regelui Ferdinand asigurându pe Majestatea Voastră şi în viitor de recunoscătoarea sa dragoste şi de nestrămutatul său devotament.

Urmează semnăturile d-lor miniştri

Majestatea Sa Regina Maria a Sârbilor, Croaţilor şi Slovenilor
Sinaia

Cu frunţile plecate înaintea sicriul în care odihneşte Gloriosul Vostru părinte, trimitem Majestăţii Voastre, ca o slabă mângâere în marea sa durere expresiunea respectului nostru devotament.

Urmează semnăturile domnilor miniştri.

Majestăţei Sale Regina Elisabeta
Sinaia

Rugăm pe Majestatea Voastră Să Binevoiască a Primi cu o slabă mângâiere în clipele de durere prin care trece prinosul dragostei unui neam întreg şi expresiunea devotamentului nostru nestrmurit.

Preşedintele Consiliului de miniştri Ion I. C. Brătianu.
Urmează semnăturile Membrilor Guvernului.

A. S. R. Principesa Elena
Sinaia

In clipele solemne în care Augustul Fiu al Alteţei Voastre Regale, prin graţia lui D-zeu şi voinţa naţională a devenit Rege al României gândurile unui neam întreg se îndreaptă în spre el cu speranţa şi cu încrederea că-i va fi dat să continuie şi să desăvârşească opera îndeplinită cu atâta glorie de întemeietorul şi de primul Rege al României întregite.

Alteţa Voastră Regală va găsi în dragostea cu care poporul român o înconjură razimul trebuincios pentru a călăuzi pe tânărul Rege a cărui viaţă este nedespărţit legată de viitorul României.

Urmează semnăturile D-lor Miniştri.

Alteţei Sale Regale Principesa ILEANA
Sinaia

Durerea Alteţei Voastre Regale este durerea Neamului Românesc întreg.

Rugăm ca Alteţa Voastră Regală să primească încredinţarea adâncului nostru devotament.

Urmează semnăturile domnilor Miniştri.

Alteţei Sale Regale Principele NICOLAE
Sinaia

Cruda lovitură pe care ţara o încearcă prin încetarea din viaţă a gloriosului său Rege, este adânc resimţită de orice inimă românească.

In durerea Alteţei Voastre Regale ca şi în grelele răspunderi care încep astăzi pentru dânsa stăm cu toţii neclintiţi alături de Alteţa Voastră Regală care ţinem să exprimăm nemărginitul nostru devotament.

Urmează semnăturile d-lor Miniştri.

Aducerea regelui defunct în Capitală

Pelerinajul dela Sinaia La Cotroceni

Sinaia, 21 Iulie c.

Din zori clopotele mânăstirei au început să bată prelung.

Sicriul de stejar căptuşit cu bronz a fost descoperit. D-rul T. Vasiliu, dela Institutul medico-legal, face o ultimă inspecţie trupului neînsufleţit, care se conservă admirabil.

Acum în sicriul împodobit cu flori mici şi roşii poartă uniforma cafenie cu toate decoraţiile, iar în mână ţine un crucifix de argint. D. I. Brătianu a asistat la cea mai mare parte din aceste preparative dureroase, exclamând în clipa când capacul de metal al sicriului fu luat:

— Sărmanul!... Sărmanul!... Ce mult s'a chinuit în viaţă! Cel puţin în momentul morţii nu a suferit!...

Hol funebru.

Marele hol al Castelului Pelisor a fost transformat în cameră mortuară.

Cu cordonul albastru peste pieptul apăsat de aur, din care se remarcă cruciuliţa albsatră a Ordinului Mihai Viteazu şi Ordinul Hohenzollernilor, regele defunct are capul sprijinit de o pernă de mătase, iar la picioare îl străjiesc două jerbe de crini — floarea iubită a Reginei, — din două vase înalte ca sfetnicile din biserică.

Dela ora 8 dimineaţa a început pelerinajul la Castel.

Trenurile şi servicii speciale de autobuze au adus lume multă In spatele corpului de gardă se află afetul de obuzier de mare calibru sosit dela Bucureşti.

Tunul a fost drapat în tricolor, şi crep.

Patriarhul a făcut o rugăciune lângă catafalcul fostului rege.

Guvernul a prezintat Curţii condoleanţele.

„VECINICA LUI POMENIRE“

Serviciul divin dela Castel a fost deosebit de impresionant. Intr'o tăcere desăvârşită regina văduvă urmată de cele două regine fiice, de principesa Ileana, prinţul Nicolae şi prinţul de Hohenlohe, a coborât scara din fund. Regina, ascunsă sub faldurile marelui doliu, încearcă să-şi menţină înfăţişarea dreaptă. Mica bandă albă de văduvă de pe frunte, se pleacă odată cu capul, trupul se covârşeşte frângându-se, şi mândra Regină Maria îngenunchiază pe iconostasul roşu de lângă catafalc, — un pupitru scund de supremă umilire creştinească.

Reginele fiice plâng. Prinţul Nicolae e foarte palid iar principesa Ileana este sfâşietor înfiorată de plânsul stăpânit sub vălurile negre.

Serviciul divin culmineză odată cu emoţia celor de faţă, prin „Vecinica pomenire“. Atunci întreaga familie regală a îngenunchiat în jurul suveranului răposat.

Deschiderea testamentului

După slujba religioasă, d-nul Hiottu, ministrul Palatului, a anunţat pe regina văduvă că stă la dispoziţia sa, pentru a înmâna celor în drept unele plicuri pe care Suveranul defunct i le-a încredinţat. Intre acestea, se afla şi un plic pe care scria: „Testamentul meu, — Ferdinand“.

D. Hiottu a înmânat d-lui Stelian Popescu testamentul, care a fost deschis şi căruia i s'a dat cetire.

După aceasta, miniştrii au avut o consfătuire cu regina-văduvă, în chestiunea testamentară.

Spiritul în care a fost scris testamentul, a emoţionat până la lacrimi pe cei de faţă.

Cei de faţa au semnat apoi testamentul.

Cortegiul

Ridicat de aghiotanţi şi ofiţeri, la ora 12 sicriul a fost scos din castel. Regele Ferdinand părăsea Pelişorul, trecând pentru cea din urmă oară pe sub boltele de care atârnă — după cum îi plăcea reginei — căldăruşe de aramă cu liane verzi.

Sicriul a fost aşezat pe afet, şi acoperit cu un stindard ce reprezintă steaua ţării.

Pe sicriu sunt ţintuite spadele regale şi chipiul de vânător de munte, cu pampon alb.

Clerul în odăjdii de aur, violete şi roşii; d. Stârcea, marele maestru de ceremonie, care deschide convoiu, carul mortuar cu o singură coroană albă, apoi prinţul Nicolae şi regenţii, D. Brătianu împreună cu miniştrii şi apoi o mare mulţime de bărbaţi, femei, şi copii, încheie cortegiul, care înaintează solemn, se scurge încet la vale. în sunetele marşului funebru cântat de muzica militară.

VAGONUL MORTUAR

In timp ce convoiul funebru cobora, a sosit în gară regele Mihai, care a luat loc în trenul mortuar.

Trenul — compus din 12 vagoane — era cernit ,iar vagonul mortuar era împodobit cu tricoloruri drapate în crep negru.

IN GARA.

Gara Sinaia are tot peronul drapat în falduri negre.

O altă muzică militară primeşte în gară cortegiul, în imnuri funebre. Sicriul este adus pe umerii credincioşilor ofiţeri ai regelui — vânătorii de munte — prin sala de aşteptare — o sală de întuneric, de doliu absolut, — şi suit în vagonul mortuar.

SPRE BUCUREŞTI

In trenul mortuar au luat loc întreaga familie regală, regenţii, primul ministru şi miniştrii Stelian Popescu, Duca Lupu şi Hiott.

O gardă de onoare a veghiat sicriul.

Toate staţiile până la Bucureşti au fost îndoliate.

La Câmpina, deşi ploua întens, peronul era o mare de umbrele. La Ploeşti, trenul s'a oprit şi s'a oficiat un nou serviciu divin.

LA COTROCENI

Trenul ministerial a sosit la Cotroceni la orele 4.

Cu toată ploaia, un numeros public venise să primească pe regele decedat.

S.a oficiat o slujbă religioasă — un Triaschion — de către mitropolitul Pimen, împreună cu episcopii ortodoxi şi uniţi.

Generalii, împreună cu generalul Prezan, au scoborât sicriul.

Reginele au luat loc într'un automobil, urmat de un altul în care au luat loc regele Mihai împreună cu principesa-mamă.

Cortegiul a fost urmat de către principesa Ileana şi prinţul Nicolae.

Sosirea la Cotroceni a fost anunţată prin 101 lovituri de tun. Gărzile de onoare din curtea palatului au dat onorurile.

Regele defunct a fost aşezat în sala de aur.

Inmormântarea s'a amânat pentru Duminecă

Ministerul de Interne ne-a trimis următoarele:

Ceremonia înmormântărei la Curtea de Argeş a Regelui Ferdinand I, — care urma să aibă loc Sâmbătă — s'a amânat pentru Duminică, când va avea loc la orele şi după programul stabilit.

Atât Vineri cât şi Sâmbătă cetăţenii vor fi admişi să defileze în faţa sicriului regal dela orele 8 până la orele 19.

Măsurile pentru menţinerea ordinei

Ordonanţele Comandamentului militar

ORDONANTA No. 1.

Noi, General de Divizie Găvănescul Constantin, Comandantul Corpului VII Armată.

In urma încetărei din viaţă a marelui nostru Rege FERDINAND I. făuritorul României mari, în vederea executarei măsurilor hotărâte pentru doliu naţional ORDON până la noi dispoziţiuni:

1. Sălile şi localurile de spectacol, precum teatrale, sălile de concerte, cinematografele, sălile de dans etc. vor fi închise.

2. Localurile de consumaţie precum restaurantele, berăriile, bodegile şi altele similare, vor închide în fiecare zi la orele 23. In toate aceste localuri se interzice muzica, concertele şi dansurile de orice fel.

3. In afară de procesiunile de doliu, toate întrunirile şi atrupamentele sunt prohibite.

Cei cari vor călca aceste dispoziţiuni vor fi pedepsiti conform Codului Justiţiei Militare.

Dată la cartierul Copului VII Armată din Sibiu astăzi în 20 Iulie 1927.

Comandamentul Corpului VII Armată.
General de Divizie:
(ss) Găvănescul.

—

ORDONANTA No. 2.

Noi, General de Divizie, Găvănescul Constantin, Comandantul Corpului VII. Armată.

Pentru menţinerea liniştei şi a ordinei pe tot timpul doliului naţional se reamintesc dispoziţiunile cuprinse în ordonanţele acestui Comandament No. 4 din 31 Iulie 1924 şi No. 5 din 31 Iulie 1924, referitoare la prohibirea colportării ştirilor false sau tendenţioase precum şi la interzicerea ori căror manifestaţiuni de turburare sau agitare.

Cei cari vor călca aceste dispoziţiuni vor fi pedepsiti conform Codului Justiţiei Militare.

Dată la cartierul Corpului VII. Armată din Sibiu astăzi în 20 Iulie 1927.

Comandantul Corpului VII. Armată.
General de Divizie:
(ss) Găvănescul.

—

ORDONANTA No. 4.

Având în vedere dispoziţiunile I. D. Nr. 131—1923 publicat în Monitorul Oficial Nr. 231-1923.

Pe teritoriul acestui Comandament pus sub stare de asediu va intra în vigoare dela data pu-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

blicării în Monitorul Oficial ordonanța de față.

Art. I. Se vor pedepsi cu pedepsele prevăzute în art. 78 din codul penal (recluziunea dela 5—10 ani și cu circumstanțe usurătoare minimum un an închisoare).

a) Oricine va propovădui prin viu grai sau prin scris schimbarea formei de guvernământ sau suprimarea, sau schimbarea prin violență a legilor sau așezămintelor statului.

b) Oricine se va asocia pentru a propovădui vreunul din actele enumărate mai sus. Asemenea asociații existente în momentul aplicărei ordonanței, vor fi disolvate.

c) Oricine va lua parte la întruniri sau conferințe, care au de scop propovăduirea vreunuia din aceste acte. Când aceste întruniri sau conferințe vor fi organizate de asociații constituite. ori și care ar fi natura lor, aceste asociații vor fi disolvate de autoritatea militară.

d) Proprietarii care cu bună știință vor fi pus săli sau încăperi la dispoziția organizatorilor întrunirilor și conferințelor.

e) Oricine va imprima, scrie la mașină chapirografia sau publ'ca, sau edita, sau pune în circulație cărți, broșuri, ziare, afișe sau orice alt material, având drept scop de a propovădui vreunul din aceste acte.

f) Oricine va ajuta prin ori și ce fel pe cei cari se vor fi făcut vinovați de unul din actele mai sus enumărate, fie că locuesc sau nu în zona stării de asediu.

g) Oricine va arbora, expune sau purta insigne sau embleme, care ar întruchipa îndemnuri sau credințe contrarii legilor sau așezămintelor statului.

h) Pedepsele prevăzute în aceastã ordonanță, vor fi aplicate și acelui care va fi săvârsit vreunul din faptele enumărate de ea, în afară de zona stării de asediu, dar care are domiciliul înăuntru acelei zone.

Dat azi, 31 Iulie 1924 la Sibiu.

Comandantul Corpului VII Armată.

General de Divizie:

(ss) H. Cihoski.

—

ORDONANȚA No. 5.

Având în vedere dispozițiunile I. D. Nr. 131—1923 publicat în Monitorul Oficial Nr. 231—1923.

Pe teritoriul acestui Comandament pus sub stare de asediu va întra în vigoare dela data publicării în Monitorul Oficial ordonanța de față.

Art. I. Intrunirile atât în localuri închise, cât și în aer liber, oricare ar fi obiectul lor, nu vor putea fi ținute fără autorizațiunea Comandamentului militar. — Atrupamentele mai mare de 5 (cinci) persoane sunt interzise.

Art. II. Acei care vor fi provocat sau participat la asemenea întruniri sau atrupamente, fără autorizarea prealabilă a Comandamentului, vor fi pedepsiți cu pedeapsa prevăzută la art. 90 codul penal (închisoarea până la 2 ani și cu recluziunea dela 5—10 ani, cei cari vor fi cu arme).

Dat azi, 31 Iulie 1924 la Sibiu.

Comandantul Corpului VII. Armată.

General de Divizie:

(ss) H. Cihoski.

Mica Publicitate

Un cuvânt 2 Lei. Cu litere groase 4 Lei.

Cel mai mic anunț la Mica Publicitate costă 40 Lei.

De vânzare loturi de case situate în Ronaț, în partea cea mai apropiată de atelierele C. F. R. și Mehala cu prețul de Lei 180—240 stânjenul patrat. Inlesnire de plată fără dobândă. Adresa: Mehala str. Dragoș-Vodă Nr. 28 (Bogma).

Aspecte timisorene

Luna Parc. *In numărul trecut al ziarului nostru ne-am ocupat de acest misterios loc de distracție, care anume s'a înființat, pentru anumite elemente supărate pe Statul Român. Astăzi din nou ne aflăm în neplăcuta situație de a întregi cele spuse de noi cu câteva dovezi. In parcul feeric luminat și parfumat au fum de cărbuni, se ridică mândrul pavilion al fabricei de bomboane „Kandia“. Știind, că în consiliul de administrație al acestei fabrici, pe lângă Doamna Dr. Bogdan, mai figurează și alți români, am rămas uimiți, că pe numitul pavilion nu se vede nici măcar o unică inscripție românească. Toate sunt în limbi streine, precum și denumirea diferitelor ei fabricate. Tendința indiscutabilă și faptul evident.... Mai departe: la 19 l. c. ziarul socialist „Arbeiter Zeitung“, din Timișoara publică următoarea informație: „Atențiune! Tovarăși! Muncitorii organizați, cari doresc să cerceteze „Luna-Parc“-ul, primesc la secretarul sindicatului Karl Pirovszky (localul ziarului „Arbeiter Zeitung“) bonuri, în baza căror beneficiază la întrare de o reducere de 50%...“ Va se zică, organizația politică internațională, are mare trecere și privilegiu, la cei ce trăesc din veniturile vestitului parc. Nu invidiem, Doamne ferește, pe muncitori de aceasta plăcere, ci constatăm numai, că nici o unică organizație politică sau nepolitică românească, nici măcar săracii funcționari ai Statului Român, nu au fost onorați cu asemenea avantagii binevoitoare. Pe semne, acestea sunt rezervate numai pe seama elementelor, cari nu au nici o legătura cu ideea de Stat Român și cari anume sunt ocrotite în așa fel, încât să nu simtă deloc, ca s'ar afla într'o țară, care nu face parte din împărăția milenară a lui Ștefan cel Sfânt... Da! afirm. că aceste elemente sunt sistematic ocrotite și ținute în ideea, că dominația românească este numai vremelnică, pe aceste plaiuri din moși strămoși românești, — de către agenți misterioși și invizibili. Ei desvoltă o propagandă sistematică, în perfecta siguranță și liniște, pentrucă ei sunt pretutindeni de față, agită pretutindeni!*

Până când?! *Inaintea Primăriei, în fața Comandamentului Diviziei și astăzi stă monumentul lui Franz Ioseph der Erste; în porțile caselor timișorene și astăzi cetim tăblițele cu inscripțiile vechi: Kossuth-utca, Petöfi utca, etc.; iar gazetele minoritare în contra dispozițiunilor legale și astăzi numesc orașele și satele noastre cu fostul lor nume din era de tristă memorie. (In Jugoslavia, de mult s'a șters aceasta moștenire)... In felul acesta să nu ne mirăm, cum de s'a încuibat aici acest spirit reacționar iridentist. Ne miră numai faptul că se agită chiar acele elemente, cari, relativ trăiesc aici cu mult mai bine ca înainte și cu mult mai bine, ca noi românii de astăzi. De ce ne disprețuesc și bagatelizează aceste elemente seduse? De ce mai dăinuește și stăzi erezia lor spre paguba lor și a noastră, întru știrbirea demnității noastre naționale și spre bucuria jîdanilor intriganți? Așteptăm, că în fine autoritățile noastre să aplice cele mai severe măsuri. Până când?!*

A. ȚIERANU.

Citiți, răspândiți și abonați ziarul „SVASTICA BANATULUI“.

Sprijinând ziarul nostru veți contribui la desrobirea economică a Neamului Românesc!

Nici un ac dela jîdani!

Informatiuni

Armata a depus jurământul în toată țara, pentru Regele Mihai I. și pentru Regență. In Timișoara solemnitatea a avut loc în fața prefectului, Miercuri (20 Iulie c.) la ora 6 p. m. în piața dela prefectură.

Demisia d-lui Zaharia Bârsan dela direcția Teatrului Național din Cluj. Directorul Teatrului Național din Cluj, d-l Zaharia Bârsan, și-a înaintat zilele trecute demisia, care i-a fost primită de către d-l Alexandru Lapedatu, ministrul cultelor și artelor.

Rupere de nori. La 13 Iulie, s'a deslănțuit asupra orășelului Reșița o furtună strașnică, cu ruperi de nori. Strada Libertății, partea Reșiței-române, a fost toată sub apă. Râul Berzava a pricinuit pagube însemnate semănăturilor.

Greutatea coletelor postale interne. Administrația P. T. T. a fixat în mod definitiv greutatea coletelor interne la zece kilograme. In consecință nu se primesc colete peste acest maximum nici particulare și nici oficiale.

O nouă lege a pescuitului. Legea pescăriilor va vi abrogată în sesiunea parlamentară actuală. La ministerul de domenii se lucrează la alcătuirea unui nou proect de lege al pescăriilor.

Revizuirea legii spirtoaselor. La ministerul finanțelor se lucrează actualmente la revizuirea legii spirtoaselor.

Toate morile cari macină un singur fel de făină pentru nevoile populației vor fi trecute în categoria morilor țărănești și impuse la un impozit fix pe cifra de afaceri.

Către prietinii și depozitarii noștri

Rugăm pe toți prietenii și depozitarii noștri, cari primesc mai multe numere din gazetă, ca să le vindă cu exemplarul și la finea fiecărei luni să ne trimită suma incasată, cât și exemplarele rămase nevindute. Rugăm pe fiecare să binevoiască a ne comunica câte exemplare să-i trimitem săptămânal.

Editori-proprietari:

Traian M. Boleanțu

și

Alexandru Țieranu.

DE TOATE

Cuvinte din bătrâni.

Nevoia învață pe om.

*

Muierea mânioasă, focul aprins, tigaia găurtă sunt rele la casă.

*

...„Meșteșugul vreme cere,
Nu se'nvață din vedere.
Munca e blagoslovită;
Când te ții de ea, ai pită“.

*

Dacă vrei ca să faci o treabă dute singur, dacă vrei să nu se facă trimite pe altul.

*

Pierzi fericirea ta lucrând pentru fericirea altuia.

*

Sănătatea este un lucru, a cărui valoare nu se cunoaște decât după ce am perdut-o.

*

Cine schimbă stăpânii slugă îmbătrânește.

*

Vai de casa cu mulți stăpâni.

*

Cine spune multe, face puține.

*

Greșala de astăzi aduce pe acea de mâine.

*

Fericirea sau nenorocirea bătrâneței nu este decât axtractul trecutului nostru.

*

Munca îndepărtează de noi trei rele: plictiseala, vițiul și nevoia.

—

GLUME

La un samsar de cai

UN MUȘTERIU: — M'ai înșelat cu nerușinare, dle.

SAMSARUL: — Eu? Ferească Dumnezeu!

— Mi-ai spus că n'are calul nici un cusur.

— Nici n'are.

— Cum n'are? — E chior.

— Apoi asta nu e cusur, e nenorocire

Spovedania țiganului

Merse și țiganul să se spovedească. Fiindu-i cam frică, începe să înșire popii la păcate mai mititele.

— Spune, dacă n'ai făcut ceva mai rău, zice duhovnicul — dacă n'ai furat, n'ai bătut pe cineva?...

Țiganul mai prinde o leacă de curaj dar tot cam cu jumătate de gură:

— Ba ți-oiu spune, părinteo, mânca-ți-aș, ți-oiu spune, ce să mai ascund... Odată, părinte, am bătut cojocul mamii, de l-am făcut zdrențe!

— Măi țigane, d'apoi nici asta nu-i păcat! Spune alte celea!

— Dă, așa o fi părinteo, da' vezi, că era și mama în el!

Iși pierde graiul

MEDICUL: Altă scăpare nu-i, făr să-l tăiem la nas, ca să-i curățim buba.

NEVASTA: Dar atunci mi-e tramă, că bărbatul meu își pierde graiul.

MEDICUL: Pentruce?

NEVASTA: El vorbește pe nas

Durerea țiganului

— Mă țigane, dar durutu-te-au tare măseaua, când ți-au scos-o?

— Măseaua, ca măseaua, dar m'a durut al dracului, când a trebuit s'o și plătesc!

Rămășag

Un chior zice că se prinde cu un prieten, care nu e chior, că vede mai multe lucruri de cât el.

— Apoi așa e, răspunde prietenul, tu vezi la mine doi ochi, dar eu văd la tine numai unul.

Copii de azi

— Cine a mâncat prăjiturile care erau în dulap?

— Eu mamă

— Pentru ce?

— Ai spus servitoarei să închiză dulapul totdeauna. Ieri a uitat și eu ca s'o învăț minte am mâncat toate prăjiturile.

Fă două mai mititele

Cula era într'o zi flămând rupt — ca 'ntotdeauna — și zice nevestei:

— Fa, nevasto, fa. Azi am o foame mare de tot; să faci o mămăligă mare, știi colea, cum îmi place mie.

Dar țiganca: — Haoleu, da de unde să-ți fac, mânca-te-aș. Dacă este numai o leacă de făină?

Dar Cula de colo: — Dacă-i așa, fă două mai mititele!

—

GHICITURI.

In pădure crește, în apă trăește și moare în foc, dar nu scapă de potop.

(Luntrea.)

Am un butoiu (vas) cu două feluri de beuturi, cari nu se îmbină.

(Oul.)

Când e chinezul (primarul) în sat mai bun?

(Când dă alvăluc.)

Tu fugi și ea după tine. Ce-i?

(Umbra.)

Merge pașa pe uliță,
Cu trei mii de sulițe.

(Aricul.)

Pe apă înnoată,
Și 'n pământ nu putrezește.

(Cărbunele.)

Am un om
Șade și bate
Și-arată și spune,
Dar nu mănâncă.

(Ceasornicul.)

SFATURI

Curățirea mobilelor de ste[...] jar nelustruit. Se amestecă 10 gr[...] salmiac cu 100 grame apă. Cu a[...] cest amestec se freacă mobilel[...] și se curăță de orice murdărie.

Mijloc contra îmbolnăvire[...] de trifoi a vitelor. Foarte mulți țărani au păgubit, lăsând vita să mănânce trifoi verde în cantitate mare. Vita se umflă și crapă, iar țăranul nostru o pățește în urma neștiinței sale. Cel mai bun mijloc în contra umflărei este: dupăc[...] s'a stâmpărat varul, rămâne dea[...] supra o apă de coloare galbenă. Aceasta să o păstreze în sticl[...] de jumătate sau de o litră, iar l[...] caz de lipsă să se dea vitei p[...] gură, că la moment se va desum[...] fla.

Contra șoarecilor. In locuril[...] pe unde umblă, presărăm făină mestecată cu praf de var nestin[...])½—½ părți). După mâncar[...] șoarecii crapă.

Cum se stinge petrolul. S[...] întâmplă nenorocirea ca o lampă cu petrol să exploadeze; să se răstoarne și gazul să ia foc. Feriți-vă de a turna apă pe deasupr[...] căci focul mai rău se întinde[...] Cel mai bun lucru este să arun[...] cați o cantitate mare de ni[...] sip. Există însă un mijloc foart[...] simplu și care dă foarte bune re[...] zultate. Turnați peste flacăr[...] lapte. Laptele stinge imediat pe[...] trolul

—

Cum se face magiunul (pec[...] mezul) și marmelada

Din fructe se poate face unel[...] alimente, cari sunt foarte gus[...] toase și hrănitoare și pe cari l[...] putem păstra și le putem avea î[...] timpul iernei.

Magiunul din prune. — Alegem pe cele coapte bine; le spălăm și le scoatem sâmburii. L[...] putem trece prin o mașină de to[...] cat carne. Mai lesne este să l[...] punem la fiert, și când sunt p[...] jumătate îngroșate, le dăm jos [...] le frecăm pe o sită, ca să le alegem cojile. După strecurat le punem din nou la fiert. Când încep să se îngroașe, domolim focul până ce magiunul capătă o culoare închisă. In tot timpul aveți grijă să mestecăm în vas, ca s[...] nu se prindă de fund și să nu s[...] afume.

Când s'a îngroșat, atât cât s[...] stea înfiptă o lingură, fără s[...] cadă la fund, se ia după foc și s[...] lasă să se răcească. Apoi se pune în borcane (oale) de pământ bine smălțuite. Aceste borcane [...] băgăm în cuptor, după ce s'[...] scos pâinea și le ținem 10—1[...] ore. După acest timp, le scoatem și le astupăm la gură și [...] păstrăm în tot timpul într'un lo[...] uscat, curat și aerisit.

Marmelada. — Se face din [...] ferite fructe, ca: prune, per[...] piersici, etc. Se aleg cele bi[...] coapte și în cantități egale; li s[...] scoate sâmburii. Se pun la fie[...] și, când au scăzut cam la jum[...] tate, se iau după foc și se tr[...] prin sită, pentru a se alege piel[...] țele. Apoi o cântărim și adă[...] găm câte 250 grame (¼ de kgr[...] de zahăr și o bucată de vanili[...] de fiecare kgr. de marmeladă. S[...] pune din nou la foc și se fier[...] până stă lingura în ea, fără s[...] cadă la fund.

Se dă jos după foc și se pu[...] în borcane de sticlă, încălzit[...] sau în borcane de pământ bi[...] smălțuite. Se lasă să se răceas[...] și se leagă la gură cu hârtie. [...] păstrează, în loc uscat, curat [...] aerisit.

Marmelada de mere. — D[...] mere, mai cu seamă din mere[...] crețești se face cea mai bu[...] marmeladă. Se aleg cele coap[...] și se curăță de coajă, apoi se fie[...] în apă, până ce carnea lor s'a f[...] cut una. Le dăm jos de pe fo[...] le trecem prin sită; la fiecare kg[...] i se adaugă câte 100 grame zahă[...] se pune din nou la fiert până [...] face ca piftia (cotoroagele), [...] recește și se pune în borcane, [...] cari le legăm la gură și păstră[...] într'un loc curat, uscat și aerisi[...]